

Page: 4

Reach: 51000

Country: SLOVENIA

Size: 815 cm2

1 / 3

SEZONA SKUPŠČIN

Katere državne družbe najbolj polnijo proračun

Danes skupščina Krke, jutri skupščina Luke Koper. Skupni imenovalec? Višje dividende

JANEZ TOMAŽIČ

janez.tomazic@finance.si

Sezona skupščin podjetij, ki se marca začne s Petrolom, je na vrhuncu. Pogledali smo, koliko je država »potegnila« iz državnih podjetij in kaj to pomeni v primerjavi s prejšnjimi leti.

Danes je skupščina Krke (kaj lahko pričakujete, v članku na www.finance.si/8834563), jutri sledi skupščina Luke Koper. Na obeh bo predvidoma država z nasprotnim predlogom zahtevala izplačilo višjih dividend.

Koliko je država letos že potegnila iz podjetij

Država ima približno osem milijard evrov premoženja, v nekaterih podjetjih je lastnica neposredno, v drugih pa prek SDH, Slovenskega državnega holdinga. Na letošnjih skupščinah - sezona seveda še ni končana - je za svoje deleže (neposredno, Sod, Kad, Zpiz) dobila izplačanih približno 108 milijonov evrov bruto dividend.

Lani je za poslovno leto RS prejela 112,3 milijona evrov dividend, predlanskim za leto 2012 pa je država neposredno prejela 106,6 milijona evrov, prek SDH pa 32 milijonov evrov.

Največ v malho prispevajo velika podjetja

Velika podjetja, denimo Telekom, Zavarovalnica Triglav in Petrol, so v proračun in blagajno SDH oziroma Zpiza vplačala večino dividend. Zavarovalnica Triglav je prodala nekaj večjih naložb in zemljišče švedski Ikei ter izboljšala korporativno upravljanje podjetja. Vse to je sprostito denar, ki so ga izplačali delničarjem, država oziroma Zpiz sta dobila več kot 35 milijonov evrov. Telekom Slovenije je bil od poletja 2013 na seznamu družb za privatizacijo, privatizacijski postopek pa se je končal neuspešno. Država in njeni skladi so zato pritiskali na plin in v zad-

njih dveh letih izplačali po 10 evrov bruto dividende na delnico, kar pomeni skoraj 48 milijonov evrov na leto. Ali bo Telekom tudi prihodnje leto zmozel tako visoke dividende, bomo videli. Kot smo poročali, se poteguje za nakup Telekoma Srbije, ob morebitnem uspehu pa bi najbrž to pomenilo prekinitev izplačevanja dividend, saj bi morali zbrati denar za plačilo kupnine. Tretja večja molzna krava je Petrol, podjetje je v zadnjih letih konsolidiralo poslovanje in precej popravilo korporativno upravljanje. Lastništvo Petrola je sicer razpršeno.

Izvajanje strategije bo odneslo ukvarjanje z malimi podjetji

Država je sprejela strategijo upravljanja državnih podjetij, kjer je opredelila strateška podjetja, pomembna podjetja in portfeljske naložbe. Ko smo pregledovali zapisnike skupščin, smo ugotovili, da upravljanje večine teh portfeljskih naložb prinaša stroške, dividendni izkupiček pa je majhen, če sploh je. Če bodo strategijo izvajali in naložbe v manjšinske deleže prodali, bi se pri SDH lahko sprostita sredstva, ta pa bi lahko usmerili v kakovostnejše upravljanje večjih naložb, ki državi prinesejo več dividend.

Slovenska industrija jekla letos prvič izplačala dividende

Slovenska industrija jekla - SIJ bo za izplačilo dividend namenila 5,81 milijona evrov oziroma 6,01 evra bruto na delnico, preostalih 19,38 milijona evrov bilančnega dobička pa bo ostalo nerazporejenih, je minuli petek sklenila skupščina družbe. Sklep o delitvi bilančnega dobička sta podprla oba delničarja, družba Dilon s 74,3 odstotka glasovalnih pravic in država s 25,7 odstotka glasovalnih pravic, je SIJ objavil prek spletnih strani ljubljanske borze. Ruska skupina Koks je v SIJ lastniško vstopila leta 2007, letos so prvič po vstopu izplačali dividende. Državni delež je znašal 1,45 milijona evrov.

Elektropodjetja pridno vplačujejo v proračun

Med rednimi plačniki dividend v proračun so tudi elektropodjetja (Primorska, Ljubljana, Maribor, Celje, Gorenjska), v vseh ima država 79,5-odstotni delež ali več. Zaradi stroškov bi bila smiselna konsolidacija teh podjetij v eno družbo.

V pričakovanju nekaterih »donosnih« skupščin

Družba za avtoceste je leta 2014 v proračun izplačala za sedem milijonov evrov dividend, podobno izplačilo lahko pričakujemo tudi letos. Dars ima sicer težave z milijardnim dolgom, poleg osnovnega poslanstva pa kupuje še nepremičnine, več v članku (www.finance.si/8834349).

So slovenska državna podjetja preobremenjena z dividendami?

Kljub razmeroma visokim izplačilom dividend slovenskih družb ima večina za razdelitev med delničarje še nekaj rezerv, smo ugotovili iz lanskih podatkov. Kakšna dividendna izplačila so sicer še vzdržna za slovenske družbe, preberite v članku (www.finance.si/8801167).

Rože ne cvetijo niti gigantskemu norveškemu skladi

Norveški paradržavni naložbeni sklad, ki se napaja iz prihodkov od nafte in plina in je vreden 870 milijard dolarjev (786 milijard evrov, slovenske državne naložbe znašajo približno osem milijard evrov), ima za sabo slabo drugo četrletje, saj vrednosti naložb sploh ni oplemenitil, temveč je namesto tega - prvič po treh letih - imel negativen donos (-0,9 odstotka).

Vzrokov je več, navajajo pri skladi, in sicer so se močno zmanjšali zahtevani donosi na obveznice, poslabšala se je donosnost ameriških delnic, hkrati pa je na poslovanje sklada negativno vplivala močna vrednost norveške krone, poroča Wall Street Journal.

Page: 4

Reach: 51000

Country: SLOVENIA

Size: 815 cm2

2 / 3

POMEMBNEJŠE SKUPŠČINE

	Delež države oziroma SDH		
Petrol	28,03%	2014 (za leto 2013)	5,80
		2015 (za leto 2014)	6,70
Telekom Slovenije	72,38%	2014 (za leto 2013)	46,8
		2015 (za leto 2014)	46,8
KDD	19,23%	2014 (za leto 2013)	1,2
		2015 (za leto 2014)	0,3
Pozavarovalnica Sava	25%	2014 (za leto 2013)	1
		2015 (za leto 2014)	4,1
Geoplin	39,60%	2014 (za leto 2013)	3,3
		2015 (za leto 2014)	2,1
Loterija Slovenije	90%*	2014 (za leto 2013)	3
		2015 (za leto 2014)	3
Zavarovalnica Triglav	62,56%	2014 (za leto 2013)	24,1
		2015 (za leto 2014)	35,5
Cinkarna Celje	11,41%	2014 (za leto 2013)	1,1
		2015 (za leto 2014)	0,8
DRI	100%	2014 (za leto 2013)	n.p.
		2015 (za leto 2014)	0,4
Elektro Maribor	79,50%	2014 (za leto 2013)	2,4
		2015 (za leto 2014)	3,2
Elektro Primorska	79,50%	2014 (za leto 2013)	1
		2015 (za leto 2014)	1,2
Elektro Gorenjska	81,92%	2014 (za leto 2013)	1,2
		2015 (za leto 2014)	1,7
SIJ - Slovenska industrija jekla	25%	2014 (za leto 2013)	0
		2015 (za leto 2014)	1,45

Op.: vključno s fundacijami

v mio EUR

Viri: letna poročila, Seonet

Page: 4

Reach: 51000

Country: SLOVENIA

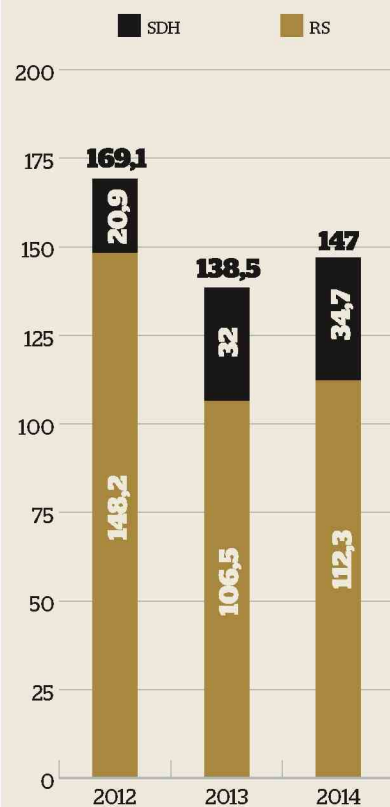
Size: 815 cm2

3 / 3

Dividende (delno) državnih družb

Zneski pobranih dividend RS in SDH
v letih od 2012 do 2014 (za poslovno
leto 2011 do 2013)

▶ v mio EUR

Op: vključno s fundacijami

Viri: letna poročila, Seonet